

[Lewinsky.]

fælder en Dom, der staar i Modsætning til den Dom, som Landsretten har fældet, staar man tidt i Befolkningen uforstaaende overfor det, at den ene Ret siger saadan og den anden saadan. Det forekommer mig, at det netop for at faa den rette Forstaaelse af Sagen vilde være heldigt, om der fra Højesteret forelaa en grundig Motivering for dens Dom.

Overfor dette Krav om offentlig Votering i Højesteret siger man for det første, at Autoriteten af en Højesteretsdom vil svækkes, naar den ikke staar som et almindeligt Udtryk for Højesterets Opfattelse. Men efter de Forhandlinger, der nu gennem Aarene har fundet Sted om dette Spørgsmaal, hersker der vistnok ikke i Befolkningen, som jo følger Rigsdagens Forhandlinger, megen Tro paa, at disse Højesteretsdomme staar som Udtryk for en enig Højesteretsafgørelse. Man er vistnok ganske klar over, at der hersker forskellige Meninger indenfor Højesteret, og at Dommene er Udtryk for et Flertals Opfattelse. Hvor stort eller lille dette Flertal i de enkelte Tilfælde er, ved man ikke, men at det efter den lange Diskussion om Sagen skulde være saaledes, at Højesteretsdomme i Almindelighed betragtes som Udtryk for en fælles Opfattelse blandt Højesteretsdommerne, tror jeg ikke, og jeg tror heller ikke, at det betyder meget i Sammenligning med Værdien af en virkelig Motivering fra Højesteret for, paa hvilket Grundlag Dommen er afsagt.

Nu mente det ærede 7de tingvalgte Medlem (Rytter), som jeg for øvrigt forstaar i Grunden er Tilhænger af offentlig Votering i Højesteret, at en Gennemførelse af Reformen uden Højesterets Tilslutning ikke vilde give det ønskede Resultat, idet det ærede Medlem, saa vidt jeg forstod, var af den Opfattelse, at man i saa Fald ikke vilde naa det, man ønskede, at faa en god og fyldig Votering. Jeg synes, det var en haard Dom over Højesteret, det ærede Medlem her udtalte, for hans Udtalelse gik i Virkeligheden ud paa, at hvis Lovgivningsmagten her vedtog Bestemmelser mod Højesterets Ønsker, vilde Højesteret vel nok formelt bøje sig for dem, men reelt vilde man forme Voteringen paa en saadan Maade, at der ikke opnaaedes det, som var

Meningen med Lovforslaget. Jeg kan ikke tænke mig, at Højesteret vil tage den Stilling, men det ærede Medlem mener altsaa, at man ikke vil naa det, man ønsker, hvis Højesteret er imod Reformen.

I øvrigt har Højesteret selv udtalt, at den menige Befolkning ikke vil kunne forstaa Voteringen. Nu antager jeg, at den offentlige Votering dog, hvis den ikke affattes paa Latin, bliver paa rigtig godt Dansk, og det forekommer mig, at det enten, er Mistvivl overfor sig selv eller overfor Befolkningen at udtale, at en Lægmand ikke skulde kunne forstaa den Votering, Højesteret kommer med. Jeg antager, at Højesteret nok er i Stand til at forme sin Votering saaledes, at selv den almindelige Menigmand kan forstaa den.

Endelig er der overfor Indførelsen af offentlig Votering i Højesteret anført, at det vilde svække Dommernes Uafhængighed, naar hver enkelt Dommer skulde klargøre sit Standpunkt overfor Offentligheden. Det Standpunkt forstaar jeg heller ikke rigtig. Hvorledes er saa Landets Underrettsdommere stillet, som med deres Person skal staa inde for den Dom, de fælder? De maa dog lige saa vel være underkastet baade Kritik og Paavirkning udefra; men man kan vist sige til Ære for den danske Dommerstand, at den under Følelsen af det høje Ansvar, som Dommerkaldet giver, afsiger sine Domme efter, hvad den finder rigtigt, uden at skøve hverken til højre eller venstre og ud fra sin bedste Overbevisning om, hvad der er Ret og Retfærdighed. Hos Højesteretsdommerne maa dette Ansvar endda være særlig stort.

Spørgsmaalet om Sagføreres Adgang til de forskellige Retter ser jeg rent personlig saaledes paa, at naar en Sagfører har faaet sin Bestalling, skulde den give ham Adgang til at møde ved alle Retter. Alle maa dog være enige med mig i, at hvad enten Talen er om Underretten eller Højesteret, gælder det om at fremføre Sagen paa en saa klar og tydelig Maade som overhovedet muligt. Men medens Sagførerne ved Underretten kan tænkes at komme til at staa overfor en ung og uøvet Dommer, for hvem det netop vil kunne have stor Betydning, at Sagen fremføres saa klart og tydeligt som muligt, maa Højesterets Dommere, der er trænede Folk og Repræsentanter for vor